

Wyplata świadczeń z ZUS dla polskich kombatantów mieszkających za granicą

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Spis treści

Dla kogo jest ta ulotka?	3
Komu przysługuje status kombatanta?	3
W jaki sposób ZUS przekazuje świadczenia kombatantom mieszkającym poza granicami Polski?	4
Od kiedy jest możliwe przesyłanie świadczeń ZUS za granicę?	5
Jakie świadczenia mogą być przesyłane kombatantom mieszkającym za granicą?	6
Jakie korzyści daje nowelizacja ustawy o kombatantach?	7
Kto nie może skorzystać z prawa transferu świadczeń kombatanckich do państwa zamieszkania?	9
Czy kombatanci dotychczas niepobierający świadczeń kombatanckich mogą wystąpić o ich przyznanie i transfer do miejsca zamieszkania?	9
W jaki sposób ZUS transferuje świadczenia?	9
Na jakim formularzu składać wniosek o transfer świadczenia kombatanckiego?	11
Jakie informacje podać we wniosku o transfer świadczenia?	11
Gdzie złożyć wniosek o transfer świadczenia kombatanckiego?	12
Kto rozpatruje wniosek o transfer świadczenia?	12
Podstawa prawna	16

Dla kogo jest ta ulotka?

Ulotka jest skierowana do polskich kombatantów oraz innych osób będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego mieszkających za granicą, którym przysługują świadczenia wypłacane przez ZUS. W ulotce są oni nazywani kombatantami. Adresatami ulotki są również wdowy i wdowcy po kombatantach oraz inni członkowie rodziny uprawnieni do świadczeń po kombatantach.

W wyniku nowelizacji przepisów prawa polskiego z 2014 r. kombatanci mieszkający poza granicami Polski mogą otrzymywać świadczenia z ZUS w miejscu zamieszkania, bez ponoszenia jakichkolwiek opłat z tytułu transferu świadczenia do państwa zamieszkania. Nie ma znaczenia, czy z tym państwem Polska jest związana umową międzynarodową w dziedzinie zabezpieczenia społecznego.

Informacje przedstawione w ulotce dotyczą wyłącznie przypadków, w których odpowiednim organem rentowym do wypłacania świadczenia jest ZUS.

Komu przysługuje status kombatanta?

Kombatantami są ci z Państwa, którzy brali udział w wojnach, działaniach zbrojnych i powstaniach narodowych oraz należeli do formacji wojskowych lub organizacji walczących o suwerenność i niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej.

Szczegółowo omawia to zagadnienie ustawa o kombatantach. Na jej podstawie uprawnienia kombatanckie przysługują w szczególności tym z Państwa, którzy:

- w latach 1914–1956 prowadzili **działalność kombatancką**¹, czyli uczestniczyli w walkach zbrojnych o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, pełniąc służbę w polskich lub sojuszniczych, regularnych bądź konspiracyjnych, formacjach wojskowych,
- w latach 1939–1945 prowadzili **działalność uznaną za równorzędną z działalnością kombatancką**², m.in. członkom cywilnych konspiracyjnych władz państwowych, nauczycielom profesjonalnego tajnego nauczania, polskim obywatelom udzielającym schronienia osobom, za których ukrywanie groziła kara śmierci, a także ofiarom Czerwca 1956 r. i Grudnia 1970 r.,

¹ Definicja działalności kombatanckiej jest zawarta w art. 1 ustawy o kombatantach.

² Definicja działalności uznanej za równorzędną działalności kombatanckiej jest zawarta w art. 2 ustawy o kombatantach.

- są ofiarami najcięższych represji³ niemieckich, radzieckich i polskich z lat 1939–1956, takich jak m.in. osadzenie w więzieniach, obozach koncentracyjnych, łagrach i gettach oraz deportowanie w głąb ZSRR; są to także ci z Państwa, którzy jako dzieci zostali odebrani rodzicom i byli poddawani eksterminacji lub wynarodowieniu.

Status kombatanta przysługuje tym z Państwa, którzy uzyskali decyzję Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych na podstawie udokumentowanego wniosku oraz rekomendacji polskiego stowarzyszenia zrzeszającego kombatantów lub osoby represjonowane. Na podstawie tej decyzji Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wydaje zaświadczenie potwierdzające posiadanie uprawnień kombatanckich.

Ci z państwa, którzy są zainteresowani uzyskaniem statusu kombatanta, powinni wystąpić z wnioskiem do Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych o wydanie decyzji potwierdzającej Państwa udział w działalności kombatanckiej lub fakt, że są Państwo ofiarami represji.

Więcej szczegółowych informacji na temat wymaganej dokumentacji znajdziecie Państwo na stronie internetowej Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych: udskior.gov.pl w zakładce: „Jak uzyskać uprawnienia?”.

Decyzja Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych orzekająca o spełnieniu warunków uprawniających do świadczeń kombatanckich ma charakter deklaracyjny. Oznacza to, że jej orzeczenie nie jest równoznaczne z nabyciem praw określonych w ustawie o kombatantach. Ta decyzja potwierdza jedynie, że przysługują Państwu uprawnienia kombatanckie z racji działalności wymienionej w ustawie o kombatantach, natomiast nie przyznaje konkretnych świadczeń przewidzianych w przepisach tej ustawy. Świadczenia te są przyznawane i wypłacane przez jednostki ZUS dopiero na Państwa wniosek złożony w Zakładzie.

W jaki sposób ZUS przekazuje świadczenia kombatantom mieszkającym poza granicami Polski?

Świadczenie jest wypłacane zgodnie z Państwa wnioskiem:

- w państwie zamieszkania – w formie transferu na Państwa zagraniczny rachunek bankowy prowadzony w banku w tym państwie bądź

---

³ Okres zaliczany do represji okresu wojennego i okresu powojennego określony jest w art. 4 ustawy o kombatantach.

- w Polsce:
  - na Państwa rachunek bankowy albo
  - do rąk upoważnionej przez Państwo osoby mieszkającej w Polsce (drogą pocztową).

Świadczenie może być przekazane wyłącznie na Państwa rachunek. Nie można wskazać rachunku należącego do innej osoby niż świadczeniobiorca.

Jeśli nie jest możliwe przekazanie świadczenia na rachunek bankowy, a chcielibyście Państwo otrzymywać pieniądze w miejscu zamieszkania za granicą, wypłata może być przekazywana w innej formie, wskazanej przez ZUS.

Świadczenia są wypłacane w walucie wymiennej.

Od kiedy jest możliwe przesyłanie świadczeń ZUS za granicę?

Przesyłanie świadczeń kombatantom mieszkającym za granicą do ich miejsca zamieszkania stało się możliwe dzięki ustawie nowelizacyjnej z 2014 r.

Przepisy ustawy wprowadziły dwie różne daty uruchomienia transferu świadczeń wypłacanych przez ZUS za granicę. Jeśli mieszkają Państwo:

- w kraju członkowskim Unii Europejskiej / Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu bądź w jednym z państw, z którym Polska związana jest dwustronną umową międzynarodową o zabezpieczeniu społecznym⁴, czyli w takim państwie jak: Australia, Austria, Belgia, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Czarnogóra, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Kanada, Korei Płd., Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Macedonia, Malta, Mołdawia, Niemcy, Norwegia, Portugalia, Rumunia, Serbia, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Ukraina, USA, Węgry, Wielka Brytania, Włochy, zwanym dalej **państwem umownym**, to prawo do otrzymywania świadczenia w kraju zamieszkania przysługuje Państwu od **18 października 2014 r.**,
- za granicą w państwie **spoza obszaru** Unii Europejskiej, Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu oraz państw, z którymi Polskę łączy dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym, czyli w **państwie nieumownym**, to prawo do otrzymywania świadczenia w kraju zamieszkania przysługuje Państwu od **18 kwietnia 2015 r.**

---

⁴ Aktualny wykaz państw, z którymi Polskę łączy dwustronna umowa międzynarodowa o zabezpieczeniu społecznym, można znaleźć na stronie internetowej ZUS. Informację na temat państw umownych można również uzyskać w placówkach ZUS.

Wcześniej wypłata świadczeń kombatanckich była możliwa jedynie w Polsce, albo na Państwa rachunek w Polsce, albo do rąk osoby mieszkającej w Polsce upoważnionej do odbioru świadczenia – za pośrednictwem poczty. Do czasu wejścia w życie przepisów ustawy nowelizacyjnej ZUS nie miał podstaw prawnych do przekazywania świadczeń kombatanckich do miejsca Państwa zamieszkania, jeśli było ono poza granicami Polski. Świadczenia te nie podlegają bowiem uregulowaniom przepisów umów międzynarodowych w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, których Polska jest stroną. Wyjątkiem byli ci z Państwa, którzy mieszkali w państwach powstałych po rozpadzie byłej Jugosławii, a więc w Bośni i Hercegowinie, Chorwacji, Słowenii, Serbii oraz w Czarnogórze. Świadczenia kombatanckie mogły być do Państwa transferowane dzięki umowie o ubezpieczeniu społecznym zawartej w 1958 r. między rządem Polski a byłą Jugosławią⁵.

Uwaga!

ZUS uruchamia transfer świadczeń za granicę na Państwa wniosek.

Jakie świadczenia mogą być przesyłane kombatantom mieszkającym za granicą?

Do kraju Państwa zamieszkania (zarówno do kraju umownego, jak i nieumownego) może być przesłane każde świadczenie, które przysługuje Państwu w zbiegu ze świadczeniem kombatanckim. Transfer świadczeń do dowolnego państwa świata, w którym Państwo mieszkają, jest możliwy jedynie wówczas, gdy posiadają Państwo status kombatanta.

Kombatantom mieszkającym za granicą można przysyłać do kraju zamieszkania następujące świadczenia:

- dodatek kombatancki wypłacany wraz z dodatkiem kompensacyjnym oraz ryczałtem energetycznym; łącznie z tym dodatkiem transferowana będzie przysługująca emerytura lub renta,
- świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego wypłacane wraz z dodatkiem kompensacyjnym oraz ryczałtem energetycznym,
- przyznana w drodze wyjątku: emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, wraz z dodatkami: pielęgnacyjnym, kombatanckim, kompensacyjnym oraz ryczałtem energetycznym,

---

⁵ Umowa o ubezpieczeniu społecznym między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii, podpisana w Warszawie w dniu 16 stycznia 1958 r. (Dz.U. z 1959 r. nr 19, poz. 114 z późn. zm.).

- rentę inwalidy wojennego lub wojskowego, przyznaną kombatantowi na podstawie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (zwaną dalej ustawą Z.I.W.)⁶,
- rentę z tytułu niezdolności do pracy, o której mowa w ustawie o kombatantach (m.in. z tytułu przebywania w obozach, niewoli, więzieniach NKWD, gułagach).

Uwaga!

Dodatek kombatancki przysługuje wówczas, gdy są Państwo uprawnieni do emerytury lub renty⁷, natomiast **świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego** należy się tym z Państwa, którzy nie mają prawa do żadnych świadczeń rentowych lub emerytalnych ani prawa do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego oraz nie osiągają dochodów z tytułu pracy, pozarolniczej działalności gospodarczej lub z tytułu rolniczej działalności gospodarczej.

Dodatek kombatancki bądź świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego są wypłacane wraz z **dodatkiem kompensacyjnym** oraz **ryczałtem energetycznym**.

Przykład

Pan Kazimierz, kombatant wojenny, jest uprawniony do pobierania z ZUS renty inwalidzkiej, która została przyznana mu na podstawie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Z.I.W.). Panu Kazimierzowi oprócz renty inwalidzkiej ZUS wypłaca również dodatek kombatancki wraz z dodatkiem kompensacyjnym i ryczałtem energetycznym.

Jakie korzyści daje nowelizacja ustawy o kombatantach?

Dotychczas, jeśli mieszkali Państwo na terytorium państwa Unii Europejskiej lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu albo w państwie, z którym Polskę wiąże dwustronna umowa międzynarodowa

⁶ Ustawa z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2015 r. poz. 840 z późn. zm.).

⁷ Np. emerytura/renta przyznana na podstawie ustawy emerytalnej lub emerytura przyznana przez prezesa ZUS w drodze wyjątku na podstawie ustawy o kombatantach.

w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, to otrzymywali Państwo na swoje konto tylko emeryturę lub rentę, ale świadczenia kombatanckie już nie. Teraz wszystkie świadczenia mogą być transferowane do kraju Państwa zamieszkania.

Przykład

Pan Włodzimierz jest emerytem-kombatantem, który mieszka w Australii. ZUS dotychczas przekazywał na jego konto bankowe w Australii emeryturę, ponieważ transfer tego świadczenia przysługiwał mu na podstawie obowiązującej od dnia 1 października 2010 r. umowy polsko-australijskiej⁸, ale świadczenia kombatanckie (dodatek kombatancki, świadczenie kompensacyjne i ryczałt energetyczny) miał wypłacane na konto bankowe w Polsce. Od kwietnia 2015 r. panu Włodzimierzowi przysługuje prawo do otrzymywania wypłaty obu świadczeń na rachunek bankowy w Australii.

Jeszcze więcej zyskali ci z Państwa, którzy mieszkają w tzw. państwie nieumownym (czyli w państwie, z którym Polskę nie łączy umowa międzynarodowa w dziedzinie zabezpieczenia społecznego przewidująca transfer emerytur lub rent). Dotychczas wszystkie świadczenia z ZUS (np. emeryturę lub rentę z ustawy emerytalnej oraz przysługujące do niej dodatek kombatancki oraz dodatek kompensacyjny i ryczałt energetyczny) mogły być wypłacane Państwu tylko i wyłącznie w Polsce. Obecnie, w zależności od Państwa dyspozycji, wszystkie świadczenia mogą być transferowane do kraju Państwa zamieszkania lub wypłacane w Polsce.

Przykład

Mieszkająca od trzech lat w Meksyku pani Antonina, posiadająca status kombatanta, ma uprawnienie do renty inwalidzkiej przyznanej na podstawie ustawy emerytalnej oraz prawo do pobierania dodatku kombatanckiego, który przysługuje jej wraz ze świadczeniem kompensacyjnym i ryczałtem energetycznym. Jeszcze w pierwszym kwartale 2015 r. ZUS przekazywał wypłatę wszystkich świadczeń do rąk pani Leokadii mieszkającej w Polsce (za pośrednictwem poczty), którą pani Antonina wskazała jako osobę upoważnioną do odbioru świadczeń w Polsce. Obecnie świadczenia kombatanckie oraz rentę inwalidzką pani Antonina otrzymuje na rachunek bankowy w Meksyku.

---

⁸ Umowa o zabezpieczeniu społecznym z dnia 7 października 2009 r. między Rzeczpospolitą Polską a Australią (Dz.U. z 2010 r. nr 172, poz. 1160).

Kto nie może skorzystać z prawa transferu świadczeń kombatanckich do państwa zamieszkania?

Transfer świadczeń przyznanych na podstawie ustawy o kombatantach **nie przysługuje wdowom/wdowcom po kombatantach** oraz pozostałym członkom rodziny uprawnionym do świadczeń po kombatantach, chyba że osoby te mają własne uprawnienia kombatanckie.

Czy kombatanci dotychczas niepobierający świadczeń kombatanckich mogą wystąpić o ich przyznanie i transfer do miejsca zamieszkania?

Świadczenia kombatanckie mogą otrzymywać w państwie zamieszkania zarówno ci z Państwa, którzy dopiero ubiegają się o ich przyznanie, jak i ci, którzy otrzymywali je już przed wejściem w życie ustawy nowelizacyjnej – na rachunek w Polsce lub drogą pocztową do rąk osoby upoważnionej w Polsce.

W jaki sposób ZUS transferuje świadczenia?

Transfer świadczeń wypłacanych przez ZUS kombatantom mieszkającym za granicą w państwie umownym lub nieumownym dokonywany jest **bezpośrednio** (czyli bez pośrednictwa zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej), na Państwa rachunek bankowy w kraju zamieszkania, w walucie tego kraju lub w innej walucie wymiennej. Wysokość wypłacanego świadczenia wyrażona w złotych polskich (PLN) przeliczana jest na walutę kraju, do którego świadczenie jest transferowane, lub na inną walutę wymienną.

Nie ponoszą Państwo żadnych kosztów związanych z transferem tej wypłaty z Polski do kraju Państwa zamieszkania (z wyjątkiem opłat bankowych wynikających z umowy prowadzenia Państwa rachunku bankowego, jaką zawarli Państwo z bankiem).

Wypłata świadczeń kombatanckich przysługujących Państwu w zbiegu ze świadczeniami emerytalno-rentowymi z ZUS odbywa się w cyklach miesięcznych, w dniu ustalonym jako termin płatności świadczenia.

Za dzień wypłaty uważa się dzień przekazywania należności do banku lub innej instytucji pośredniczącej w ich wypłacie. Natomiast tym z Państwa, którzy nie otrzymują świadczeń emerytalno-rentowych, świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego (wraz z dodatkiem kompensacyjnym oraz ryczałtem energetycznym) jest wypłacane kwartalnie w trzecim miesiącu kwartału.

Przykład

Pan Stanisław zamieszkały w Izraelu nie pobiera polskiej emerytury ani renty. Uzyskał w Urzędzie do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych status kombatanta i chciałby pobierać świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego na rachunek bankowy w Izraelu. Pan Stanisław może wystąpić do ZUS z wnioskiem o przyznanie i przekazywanie wypłaty świadczenia na rachunek bankowy w Izraelu. Jednostką ZUS właściwą do obsługi wymienionego wniosku jest komórka RUM w I Oddziale ZUS w Warszawie. Jeżeli Pan Stanisław złożył wniosek w sierpniu 2015 r., to świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego (wraz z dodatkiem kompensacyjnym oraz ryczałtem energetycznym) ZUS wypłacił mu – po raz pierwszy – w ostatnim miesiącu kwartału, w tym przypadku we wrześniu 2015 r. Wypłacona kwota obejmowała sumę świadczeń należnych za sierpień i wrzesień 2015 r. Następane wypłaty z ZUS pan Stanisław otrzymuje co kwartał.

Świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego, dodatek kompensacyjny, ryczałt energetyczny oraz dodatek kombatancki, nie są opodatkowane. Natomiast emerytury i renty przyznane na podstawie ustawy emerytalnej ZUS przekazuje w kwotach brutto, czyli bez pomniejszenia o zaliczkę na podatek dochodowy w Polsce, bądź w kwotach netto, czyli po pomniejszeniu o zaliczkę na podatek dochodowy w Polsce, w zależności od postanowień umowy międzynarodowej o unikaniu podwójnego opodatkowania łączącej Polskę z krajem, w którym Państwo mieszka.

Aby uzyskać szczegółowe informacje na temat opodatkowania polskich emerytur i rent wypłacanych przez ZUS osobom mieszkającym za granicą, a także zastosowania wobec tych osób umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, powinni się Państwo zwrócić do urzędu skarbowego. Informacje na ten temat można również otrzymać telefonicznie pod numerami Krajowej Informacji Podatkowej. Infolinia: (+48) 801-055-055 (z telefonów stacjonarnych), (+48) 22 330-03-30 (z telefonów komórkowych lub z zagranicy).

Na jakim formularzu składać wniosek o transfer świadczenia kombatanckiego?

Jeśli są Państwo uprawnieni do pobierania świadczenia kombatanckiego i chcą otrzymywać je w kraju zamieszkania, to powinni Państwo złożyć w ZUS **wniosek o transfer**, który można złożyć **w formie zwykłego pisma** skierowanego do ZUS. Wniosek mogą Państwo złożyć również **na specjalnym formularzu ZUS-RZ-WDK-01** (Wniosek kombatananta / osoby represjonowanej o wypłatę za granicę do miejsca zamieszkania: dodatku kombatanckiego / świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego / dodatku kompensacyjnego / ryczałtu energetycznego / świadczenia przyznanego w drodze wyjątku), który jest dostępny w placówkach ZUS oraz na stronie internetowej (formularz w wersji dwujęzycznej polsko-angielskiej).

Ponadto w placówkach ZUS oraz na stronie internetowej ZUS dostępne są również wzory formularzy **wniosków o przyznanie i transfer** świadczeń kombatanckich, które należy wypełnić, jeśli dopiero ubiegacie się Państwo o przyznanie i transfer świadczenia kombatanckiego, a mianowicie:

- **ZUS-ER-DKK-01** Wniosek o świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego / dodatek kombatancki / dodatek kompensacyjny oraz ryczałt energetyczny (formularz w wersji polskojęzycznej),
- **ZUS-RZ-DKK-01** Wniosek o świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego / dodatek kombatancki / dodatek kompensacyjny oraz ryczałt energetyczny / application for the benefit in the amount of veterans' allowance / veteran's allowance / compensatory allowance and energy lump-sum charge (formularz w wersji dwujęzycznej polsko-angielskiej).

Jakie informacje podać we wniosku o transfer świadczenia?

Jeśli składają Państwo wniosek o transfer świadczenia lub o przyznanie świadczenia, które chcielibyście otrzymywać w kraju zamieszkania, powinni Państwo podać numer zagranicznego rachunku bankowego, na który ZUS przetransferuje wypłatę tego świadczenia. Do wniosku można dołączyć zaświadczenie banku potwierdzające podany numer rachunku bankowego.

Uwaga!

ZUS może przetransferować wypłatę świadczenia na rachunek należący do świadczeniobiorcy.

Gdzie złożyć wniosek o transfer świadczenia kombatanckiego?

Wniosek o transfer za granicę przyznanych świadczeń mogą Państwo wysłać do oddziału ZUS, który przyznał i aktualnie wypłaca świadczenie. Wniosek można również złożyć bezpośrednio do odpowiedniego Wydziału Realizacji Umów Międzynarodowych (WRUM), który jest właściwy do rozpatrywania wniosków o transfer (informacje dotyczące właściwych WRUM znajdują Państwo w kolejnym rozdziale ulotki zatytułowanej „Kto rozpatruje wniosek o transfer świadczenia?”). Wniosek można też złożyć w każdej jednostce organizacyjnej ZUS. Wykaz wszystkich jednostek organizacyjnych ZUS wraz z ich adresami jest zamieszczony na stronie internetowej ZUS: www.zus.pl.

Uwaga!

Wniosek o transfer świadczeń mogą Państwo przekazać do ZUS osobiście lub przez pełnomocnika (w formie pisemnej lub ustnie w ZUS, wystarczy pełnomocnictwo zwykłe – bez konieczności formy notarialnej).

Kto rozpatruje wniosek o transfer świadczenia?

Rozpatrywaniem wniosków o świadczenia emerytalno-rentowe oraz świadczenia kombatanckie lub ich transfer dla kombatanatów mieszkających poza granicami Polski zajmują się wyznaczone jednostki ZUS realizujące umowy międzynarodowe, tzw. Wydziały Realizacji Umów Międzynarodowych (WRUM).

Wnioski o transfer świadczeń kombatanckich są rozpatrywane przez WRUM według następujących zasad:

- Jednostką właściwą do rozpatrzenia wniosku o przyznanie i transfer **dotatku kombatanckiego, wypłacanego wraz z dodatkiem kompensacyjnym i ryczałtem energetycznym oraz przysługującą emeryturą lub rentą**, złożonego przez tych z Państwa, którzy pracowali w państwie umownym (państwie UE, EFTA lub państwie, z którym Polskę wiążą umowy międzynarodowe) lub którzy mieszkają w jednym z tych państw, jest WRUM właściwy dla tego państwa.

Poniżej wykaz WRUM wraz z przypisanymi im państwami oraz adresy tych jednostek.

Wykaz Wydziałów Realizujących Umowy Międzynarodowe (WRUM):

Lp.	Jednostka organizacyjna ZUS rozpatrująca wnioski o emerytury i renty osób, które wykazały okresy ubezpieczenia w Polsce, państwie członkowskim UE/EFTA lub państwie, z którym łączy Polskę umowa międzynarodowa w dziedzinie zabezpieczenia społecznego	Właściwa w odniesieniu do osób:
		posiadających wyłącznie polskie okresy ubezpieczenia, zamieszkałych w następujących państwach: albo zamieszkałych w Polsce lub za granicą, posiadających łączne okresy ubezpieczenia polskie i zagraniczne:
1	2	3
1.	Oddział ZUS w Gdańsku Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Chmielna 27/33 80-748 Gdańsk nr tel. do COT (+48) 22 560-16-00	Wielka Brytania
2.	I Oddział ZUS w Łodzi Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Zamenhofska 2 90-431 Łódź nr tel. do COT (+48) 22 560-16-00	Cypr, Grecja, Kanada, Korea Płd., Malta, Włochy
3.	Oddział ZUS w Nowym Sączu Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Węgierska 11 33-300 Nowy Sącz nr tel. do COT (+48) 22 560-16-00	Australia, Czechy, Słowacja
4.	Oddział ZUS w Tarnowie Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Kościuszki 32 33-100 Tarnów nr tel. do COT (+48) 22 560-16-00	Austria, Liechtenstein, Słowenia, Szwajcaria, Węgry
5.	Oddział ZUS w Opolu Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Wrocławska 24 45-701 Opole nr tel. do COT (+48) 22 560-16-00	Niemcy

1	2	3
6.	Oddział ZUS w Szczecinie Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Andre Citroena 2 70-772 Szczecin Adres do korespondencji: ul. Matejki 22 70-530 Szczecin nr tel. do COT (+48) 22 560-16-00	Dania, Estonia, Finlandia, Islandia, Litwa, Łotwa, Norwegia, Szwecja
7.	I Oddział ZUS w Warszawie Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Kasprzowicza 151 01-949 Warszawa nr tel. do COT (+48) 22 560-16-00	Belgia, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Czarnogóra, Francja, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Macedonia, Rumunia, Serbia, USA
8.	Oddział ZUS w Rzeszowie Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Piłsudskiego 12 35-075 Rzeszów nr tel. do COT (+48) 22 560-16-00	Hiszpania, Mołdawia, Portugalia, Ukraina

Przykład

Pan Józef jest kombatantem i **mieszka w Kanadzie**. Od kilku lat pan Józef pobiera emeryturę z ZUS przyznaną na podstawie polskich i kanadyjskich okresów pracy oraz dodatek kombatancki, dodatek kompensacyjny i ryczałt energetyczny. Świadczenie zostało przyznane i jest obecnie wypłacane w Polsce przez I Oddział ZUS w Łodzi, Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych, który został wyznaczony do realizacji wniosków osób, które pracowały lub zamieszkują w Kanadzie. Emerytura jest wypłacana na rachunek bankowy w Kanadzie, natomiast dodatek kombatancki, dodatek kompensacyjny i ryczałt energetyczny są wypłacane na rachunek bankowy w Polsce. Wniosek o transfer świadczeń kombatanckich wraz z emeryturą na rachunek prowadzony w Kanadzie pan Józef powinien złożyć w oddziale, który wypłaca obecnie świadczenie. Na podstawie tego wniosku emerytura wraz z dodatkiem kombatanckim, dodatkiem kompensacyjnym i ryczałtem energetycznym będą przekazywane panu Józefowi na rachunek bankowy w Kanadzie.

- Jednostką właściwą do rozpatrzenia wniosku o przyznanie i transfer **dodatku kombatanckiego wypłacanego wraz z dodatkiem kompensacyjnym i ryczałtem energetycznym oraz przysługującą emeryturą lub rentą**, złożonego przez tych z Państwa, którzy pracowali

lub mieszkali w państwie nieumownym (państwie nienależącym do UE czy EFTA lub państwie, z którym Polski nie wiąży umowy międzynarodowe), jest:

Oddział ZUS w Rzeszowie
Wydział Realizacji
Umów Międzynarodowych
ul. Piłsudskiego 12
35-075 Rzeszów
nr tel. do COT (+48) 22 560-16-00

Przykład

Pan Jerzy jest kombatantem, **mieszka w RPA** i pobiera z ZUS emeryturę wraz z dodatkiem kombatanckim, dodatkiem kompensacyjnym i ryczałtem energetycznym, płacone na rachunek w Polsce przez Oddział ZUS w Bydgoszczy, który był właściwy do przyznania świadczenia z uwagi na ostatnie miejsce zamieszkania pana Jerzego w Polsce. Na wniosek pana Jerzego emerytura wraz z dodatkiem kombatanckim, dodatkiem kompensacyjnym i ryczałtem energetycznym będzie przekazywana do RPA. Wniosek pan Jerzy może złożyć w oddziale ZUS, który przyznał i wypłaca świadczenie, czyli Oddziale ZUS w Bydgoszczy. Oddział ten przekaże wniosek do odpowiedniej komórki w Oddziale ZUS w Rzeszowie – wyznaczonym do realizacji transferów świadczeń do państw nieumownych. Wniosek ten pan Jerzy może również złożyć bezpośrednio do Oddziału ZUS w Rzeszowie.

- Jednostką właściwą do rozpatrzenia wniosku o przyznanie i transfer **świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego, dodatku kompensacyjnego i ryczałtu energetycznego**, zgłaszanego przez tych z Państwa, którzy mieszkają za granicą, zarówno w państwach umownych jak i nieumownych jest:

I Oddział ZUS w Warszawie
Wydział Realizacji
Umów Międzynarodowych
ul. Kasprzycza 151
01-949 Warszawa
nr tel. do COT (+48) 22 560-16-00

Wypłata świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego jest dokonywana kwartalnie, w trzecim miesiącu kwartału.

Przykład

Pan Antoni jest kombatantem mieszkającym w Niemczech i pobiera emeryturę z niemieckiego systemu emerytalnego. Z ZUS otrzymuje świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego wypłacane

w Polsce do rąk Pani Eugenii mieszkającej w Polsce, którą upoważnił do odbioru wypłaty. Pan Antoni jest zainteresowany otrzymaniem świadczeń na rachunek bankowy założony w Niemczech. W tym celu powinien złożyć wniosek do I Oddziału ZUS w Warszawie.

Informacje na temat transferu świadczeń kombatanckich mogą Państwo również uzyskać:

- dzwoniąc do Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS (COT) pod nr tel. (+48) 22 560-16-00 – z telefonów komórkowych i stacjonarnych oraz
- pisząc e-maila do Departamentu Rent Zagranicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na adres: drz@zus.pl (również w języku angielskim).

Podstawa prawna

Do podstawowych aktów prawnych zawierających uregulowania dotyczące wypłaty emerytur i rent z ZUS kombatantom mieszkającym za granicą, należą:

- ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1206 z późn. zm.), zwana w ulotce ustawą o kombatantach,
- ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 496), zwana w ulotce ustawą nowelizacyjną,
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie przyznania kombatantom i innym osobom uprawnionym świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego, dodatku kompensacyjnego oraz ryczałtu energetycznego (Dz.U. z 2014 r. poz. 999),
- ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 748 z późn. zm.), zwana w ulotce ustawą emerytalną.

Warszawa, maj 2016 r.

Zdjęcie na okładce: © capude1957 – Fotolia.com
Skład i druk: Poligrafia ZUS w Warszawie. Nakł. 5000 egz. Zam. nr 1011/16

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

www.zus.pl